

A Klein Testvérek

A képen a testvéreim közül hárman láthatók. Balról az első Zoli [Klein Zsigmond], középen Arany [Szalpéter Antalné, szül. Klein Aranka], végül Jankó [Klein Jenő].

A fiútestvéreim mind a hárman kimentek Párizsba. Jankó ment ki elsőként 1924-ben, tizennyolc éves korában, majd Zoli. Később, 1937-ben vagy 1938-ban a harmadik fiú, Miki is kiment. A numerus clausus miatt mentek ki. Jankó az orvosi egyetemre ment. Talán apám is adott pénzt erre az útra, de aztán ők később már megkeresték a kintléthez való pénzt. Pár évvel később követte őt Zoli. Ők még nem tudtak románul. Mind a ketten a katolikus gimnáziumba jártak Máramarosszigeten, ott érettségiztek. A katolikus gimnáziumba jártak, mert apámnak voltak ott kapcsolatai meg ismerősei. Volt katolikus és református gimnázium is Máramarosszigeten. Zsidó nem volt már. Jankó általános orvos lett Párizsban, és sokáig dolgozott mint orvos. Saját rendelője volt. Nagyon jó praxisa volt, rengeteget dolgozott. Ő ott, Párizsban alapított családot. A feleség még él, de gyerekük nem volt. Jankónak Simone Danzinger volt a felesége, aki eredetileg lengyel zsidó származású, még Lengyelországban született. Jankó 1994-ben halt meg, nyolcvannyolc éves volt.

Zoltán volt a legidősebb, ő kilencvennégy évesen halt meg. Míg Jankó nagyon jó fejű fiú volt, Zoli kevésbé, illetve nem tudjuk, csak azt, hogy sokat kártyázott, meg mindenben járt az esze. Mindenesetre nehezen tudott leérettségizni. Persze nem vették föl őt sem otthon az egyetemre, és akkor ment ki a Jankó után. Zoli gyógyszerész lett, és a felesége, Paulette Last is az volt. Zolinak is zsidó volt a felesége, aki már Franciaországban született. Zolinak volt egy lánya, Mireille. Zoli felesége 2001-ben halt meg. Mireille, aki 1947-ben született, az anyja előtt, 2000-ben halt meg. Nagyon meghízott, de nem tudjuk, hogy miben halt meg. Zoliéknak patikájuk volt Párizsban, nagyon jó helyen. A feleség sokkal gazdagabb volt a Zolinál, több gyógyszertára is volt a családjának. Zoli, mielőtt patikát nyitott volna, először valamelyik francia gyógyszergyárnak dolgozott.

Mindketten zsidó temetőben vannak eltemetve, Párizsban. Ők egyébként ott kint tartották a zsidó közösséggel a kapcsolatot meg a vallást, a neológ hagyományok szerint.

Aranynak Szalpéter Antal volt a férje, aki a mamám testvére volt. A családi legenda szerint szerelmes lett Aranyba -- és talán viszont is -- egy máramarosszigeti katolikus fiú, egy jogász, de a szülők egyik oldalról sem akartak hallani erről a házasságról. A fiú öngyilkos lett, és meghalt, Arany meg hozzáment a nagybátyjához, és kimentek New Yorkba. A házasságuk nem volt túl boldog. Arany nyirokmirigyrákban halt meg, hatvanegy éves korában, 1970-ben. Arany és Antal házasságából született egy fiú, Irwin. Irwin teljesen normális volt, kedves, kellemes, de visszahúzódó, nagyon magas, csinos férfi. Néhány éve, az ötvenes éveiben, rákban meghalt, gyerek nélkül. Nem hiszem, hogy valaha megtudta, hogy a szülei rokonok is voltak, de ezt biztosan nem tudhatom.